

Документи за кандидатстване - Част 1
„КОНКУРС ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ФУНДАМЕНТАЛНИ НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ НА МЛАДИ
УЧЕНИ И ПОСТДОКТОРАНТИ – 2024 г.”

Административното описание на проекта

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти – 2024 г.
Основна научна област/тематично направление, в което проектът кандидатства:
Селскостопански науки
Допълнителни научни области/тематични направления при интердисциплинарни проекти:
Биологически науки; Науки за земята.
Ключови думи (до 5 думи):
Горски пожари, Оценка, Щети, Последствия.
Заглавие на проекта:
Последствия и щети от горски пожари
Вид на планираните научни изследвания (по конкурса се финансират само фундаментални научни изследвания):
Фундаментални и насочени фундаментални изследвания в съответствие с Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030.
Базова организация:
Институт за Гората – Българска Академия на Науките
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Главен асистент д-р инж. Тодор Николов Стоянов
Адрес за кореспонденция (пощенски, електронен и телефон):
Институт за гората бул. „Св. Климент Охридски” №132, каб. 15, 1756 София Тел./факс: E-mail: toti13@abv.bg
Сума за изпълнение на проекта:
50000.00 лв. /петдесет хиляди лева и нула ст./

Ръководител на научния колектив:

Ръководител на базовата организация:

Гл. ас. Д-р инж. Тодор Стоянов

Чл.-кор. ДН Георги Георгиев

Резюме на проекта:

Горските пожари и пожарите в природата нанасят огромни щети на природата, горите и горското стопанство в целия свят. Като цяло те оказват отрицателно въздействие върху икономическото, социалното и екологичното състояние на отделни страни и цели географски райони. В резултат от действието на горските пожари се унищожават огромни количества ценна дървесина, разстройват се и се влошава състоянието на горските насаждения, обезлесяват се огромни територии, нарушават се защитните функции на горите, намалява се водоохранната им роля, увеличава се почвената ерозия, особено в планинските райони. Успоредно с това се влошават условията за земеделско производство, на голяма опасност се излагат хора и животни, производствени сгради и жилища, инфраструктура и други обекти, засегнати пряко или косвено от огнената стихия.

Сега, когато ефектите от изменението на климата стават все по-осезаеми и природата в световен мащаб все по-крехка, горските пожари придобиват нови роли в екосистемите и глобалните процеси. Честотата и интензивността на горските пожари и количеството на изгорелите площи зависят от текущите метеорологични условия, следователно затоплянето на климата като цяло ще увеличи риска от горещо и сухо време, благоприятно за горски пожари (Семенова, 2022). Освен това горските пожари заплашват ценностите на горите и екосистемните ползи и услуги, както и хората и човешките активи, което също повдига проблема с риска. В контекста на глобалното затопляне, трябва да се предвидят промени в пожарните режими и бъдещи рискове за адаптиране на политиките за управление на горите и пожарите (Duru, 2020).

У нас, според водената статистика, с най-голям размер са щетите от повредения от пожарите стоящ дървостой (средногодишно – 1 453 610 лв.) и от изгорели фиданки (средногодишно – 79 594 лв.).

Всички останали материални и нематериални щети не се определят и не се включват в щетите.

Към тези щети се отнасят загубата на различни недървесни горски продукти (билки, гъби, горски плодове и др.), разходите за възстановяване на изгорелите и повредените от горските пожари насаждения, както и екосистемните и социалните ползи и услуги.

Ето защо, поради значимостта на проблема в това изследване ще бъдат разработени концепция за методика, чрез която ще се определят всички щети в резултат на пожари в природата. Ще бъде направен сравнителен анализ на стойността на щетите от горски пожари по действащите сега нормативни документи.

Също така, ще се проследят климатичните промени в застъпените райони и ще се оцени и сравни нивото на риска от пожар по утвърдената и по ново разработената от екипи на Институт за гората – БАН и Софийския университет и публикувана методика за оценка на риска от възникване на природни и горски пожари.

Ще се извърши анализ ползи-разходи между средствата, разходвани за превенция и средствата използвани за гасене, възстановяване и стойността на щетите.

Целта е на база изготвените стойностни оценки да могат да се направят препоръки за подобряване механизма на оценяване, финансиране и компенсиране на щетите от горски пожари, както и най-ефективните от икономическа гледна точка мероприятия за предотвратяване и борба с горските пожари.

Обща сума за изпълнение на проекта:

50000.00 лв. /петдесет хиляди лева и нула ст./

Членове на научния колектив

Организации/участници¹	Бележка²
Базова организация:	
<i>Институт за гората – Българска академия на науките</i>	
Ръководител на научния колектив	
<i>Гл. ас. д-р инж. Тодор Николов Стоянов</i>	- <i>Постдокторант</i>
Участници:	
- <i>Гл. ас. Д-р Лора Николаева Кирова</i>	- <i>Постдокторант</i>
- <i>Гл. ас. Д-р Елена Руменова Тодорова</i>	- <i>Постдокторант</i>

¹ Отбележете академичната длъжност и научната степен на всеки участник. В таблицата не се изискват подписи.

² Отбележете дали участникът в колектива е млад учен, постдокторант, докторант или студент.

План за широко разпространението на резултатите от фундаменталните научни изследвания при неизключителни и недискриминационни условия, посредством преподаване, бази данни със свободен достъп, открити публикации или софтуер с отворен код и др.“

Резултатите ще бъдат разпространявани чрез публикуването им в списания с импакт фактор, представянето им на национални и/или международни конференции или семинари, както и чрез редовното им обновяване на интернет страницата на проекта.

Очакваме всички резултати, получени в рамките на проекта, да бъдат публикувани в рецензирани и реферирани списания с импакт фактор.

Също така, популяризирането на научните резултати в Институт за гората към Българската академия на науките става чрез публикации в издавани 2 /два/ бр. рецензирани и реферирани списания научни списания (“Наука за гората” – на български и английски език, „Silva balcanica“ – на английски език). Участието в организирани и провеждани научни конференции, симпозиуми и семинари с доклади и презентации на получените резултати при разработването на проекта, допълнително ще повиши разпространението на научните резултати.

Участието на членове на проекта в COST Actions в областта на горските пожари, екосистемните ползи и услуги и в такива, насочени към съживяване на маргинализирани планински райони, също ще допринесе за разпространение, обсъждане и надграждане на научните резултати от проекта.

Учените от Институт за гората към Българската академия на науките представят разработките си и в чуждестранни списания и бази данни, като “Forest policy and economics”, “Trees, forest and people”, Web of science, Scopus, Elsevier и др.